

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru interpretarea articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	70
"24"	02 2020
Ora	

Virgil Paslarici

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Sergiu Litvinenco

Olga Plângăre

/S. Sărbu/

Radu Marian

Ion Perin

Alex Brumă

Dumitru Dăbule

Roșca Veronica

LEGE

pentru interpretarea articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public

În temeiul art.66 lit.c) din Constituția Republicii Moldova,
Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Nu cad sub incidența articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230-232, art.840), cu modificările ulterioare, funcționarii publici care exercită mandatul de ales local și care nu se află în incompatibilitate potrivit articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local așa cum acestea au fost interpretate conform Legii nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

**la proiectul legii pentru interpretarea articolului 25 alineatul (2) litera a) din
Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public**

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Conform prevederilor art.25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, *„Funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate (...) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege.”*

Totodată, potrivit art.7 alin.(1) din Legea nr. 768/ 2000 privind statutul alesului local, *„Mandatul alesului local este incompatibil cu:*

a) exercitarea altei funcții de demnitate publică;
b) calitatea de funcționar public în oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat;
c) calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură prezidentului raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv a Găgăuziei;

d) calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale);

e) alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436-XV din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.”

Este de menționat că redacția citată mai sus a art.7 alin.(1) din Legea nr. 768/2000 (cu excepția lit.a) care a suferit o modificare redacțională prin Legea nr.134/2016 și a lit.d) modificată neesențial (prin introducerea cuvintelor „inclusiv interimatul acestor funcții”) prin Legea nr.206/2013) a fost introdusă prin Legea nr.168/2012 pentru modificarea Legii nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local.

Ulterior, Parlamentul a adoptat Legea nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, în care a specificat următoarele:

„Articol unic. – Prevederile articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 34, art. 231), cu modificările ulterioare, se vor aplica după cum urmează:

1. Prevederile literei c) se aplică funcționarilor publici și angajaților din subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială.

2. Prevederile literei d) se aplică șefilor și șefilor adjuncți ai organizațiilor subordonate autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială (întreprinderi municipale, instituții publice, servicii etc.).”

Atât din conținutul art.7 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 768/2000 în redacția Legii nr.168/2012, dar mai ales din textul pct.1 al Legii nr.263/2012, rezultă cu certitudine că **sunt în incompatibilitate doar acei funcționari publici care cad sub incidența situațiilor prevăzute la art.7 alin.(1) lit.c)** – adică care activează în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primăria și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei; subdiviziunile, la rândul lor, trebuie să fie de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială. **Funcționarii publici care nu se circumscriu situațiilor descrise la lit.c)** - de exemplu activează într-o subdiviziune desconcentrată a unei autorități administrative centrale; activează în altă primărie decât cea în care este consilier; lucrează într-o subdiviziune a consiliului raional dintr-o altă unitate administrativ-teritorială decât cea în care este consilier etc. – **nu se află în situație de incompatibilitate.**

Trebuie de menționat că atât în sensul Legii nr.168/2012, cât și Legii nr.263/2012, textul care succede termenul de „angajat” se referă la atât la „angajat” (personal contractant), cât și la „funcționarul public” (personal ce activează pe baza raportului de serviciu). Adică textul „*în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primăria și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei*” de la art.7 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 768/2000 în redacția Legii nr.168/2012, precum și textul „*din subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială*” de la pct.1 al Legii nr.263/2012 se referă atât la funcționarii publici aflați în aceste situații, cât și la angajați.

Acest lucru rezultă atât din interpretarea textuală a normelor legale, cât și din cea sistemică - dacă legiuitorul a intenționat să includă toți funcționarii publici sub incidența incompatibilităților și nu doar pe cei care se află în situațiile descrise la lit.c), atunci la lit.b) al art.7 alin.(1) din Legea nr. 768/2000 nu se concretizau doar „*funcționarii publici din oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat*”, ci erau indicați toți funcționarii publici; exact așa cum s-a procedat în cazul demnitarilor - s-au indicat toți demnitarii într-o singură dispoziție normativă la lit.a) a art.7 alin.(1) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000.

Cu toate acestea, aplicarea în practică a acestor prevederi legale, în mai multe cazuri, s-a dovedit a fi diferită față de intenția legiuitorului urmărită la momentul adoptării textelor de lege analizate mai sus. De exemplu, fosta Comisie Națională de Integritate, cât și actuala Autoritate Națională de Integritate au interpretat legea în sensul în care oricare funcționar public este în incompatibilitate dacă este consilier local (a se vedea de exemplu Actul de constatare în cazul lui Reznic Victor¹ și Actul de constatare în cazul lui Șaramet Iurie²). Deși nu pe motive intrinseci ci extrinseci, actele respective au fost menținute și la nivelul instanțelor judecătorești care aveau menirea să verifice legalitatea actelor de constatare aferente incompatibilităților (a se vedea de exemplu Încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 5 octombrie 2016 în cauza Reznic Victor împotriva CNI³, Încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017 în cauza Diacioc Valeriu împotriva ANI⁴, Încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 5 aprilie 2017 în cauza Nițelea Anatolie împotriva Comisiei Naționale de Integritate⁵.)

Această situație este determinată de înțelegerea contrară a sensului urmărit de legiuitor, a textului „*Funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate (...) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege*” de la art.25 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Deși acesta operează cu sintagma „cu excepțiile prevăzute de lege”, prevederile art.7 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 768/2000 nu sunt calificate ca având caracter de excepție, iar, ca urmare a acestui fapt, normele date nici nu sunt luate în considerație la aplicarea prin coroborare a textelor normative.

Mai mult decât atât, modul de aplicare a legii de către autorități de facto golesc de conținut și de efecte textul „cu excepțiile prevăzute de lege” de la art.25 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 158/2008, or nu a fost identificată vreo situație în care ar exista vreo excepție și aceasta ar fi luată în considerație de către cei care sunt îndrituiți cu aplicarea legii.

O altă cauză care a determinat situația descrisă mai sus este aceea că instituțiile menționate califică indemnizația de consilier, care se plătește potrivit Legii

---

¹ <http://old.cni.md/wp-content/uploads/2015/09/Act-de-constatare-REZNIC-I.pdf>

² <http://old.cni.md/wp-content/uploads/2016/10/2.Act-incompatibilitate-Saramet-proiect-1.doc>

³ http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=31556

⁴ http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=40619

⁵ http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=35708

nr.436/2006 și Legii nr.768/2000 ca fiind „activitate remunerată” în sensul art.25 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 158/2008.

Aceste cauze au făcut să se ajungă la concluzia că nici un funcționar public nu poate fi concomitent și consilier. O ipoteză absolut greșită prin raportare la intenția legiuitorului care a adoptat textele normative.

Nu în ultimul rând, interpretarea potrivit căreia funcționarul public este în incompatibilitate dacă este și consilier local derivă și din înțelegerea eronată a textelor conținute la art.7 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 768/2000 în redacția Legii nr.168/2012 și la pct.1 al Legii nr.263/2012, ca fiind aplicabile nu doar angajaților, dar și funcționarilor publici.

Pornind de la aceste considerente, având în vedere necesitatea interpretării și aplicării legislației în strictă conformitate cu intenția pe care a avut-o legiuitorul la momentul adoptării acesteia, se propune prezentul proiect de lege.

Principalele prevederi, locul actului în sistemul de acte normative, evidențierea elementelor noi

Conform articolului unic al proiectului de lege, „Nu cad sub incidența articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționarii publici care exercită mandatul de ales local și care nu se află în incompatibilitate potrivit articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local așa cum acestea au fost interpretate conform Legii nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local.”

Prin urmare, atunci când se va aplica articolul 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în mod obligatoriu urmează a se ține cont și de prevederile articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local așa cum acestea au fost interpretate potrivit Legii nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local. Altfel spus, în sensul articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cazurile care nu sunt incompatibilități potrivit articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local așa cum acestea au fost interpretate potrivit Legii nr.263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, nu vor fi considerate incompatibilități.

Potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „La interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul

actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ”.

Prin urmare, argumentele conținute în prezenta notă informativă urmează a fi luate în considerație de către autoritățile publice care au competențe în aplicarea cadrului legal în acest domeniu.

Descrierea gradului de compatibilitate a prevederilor proiectului cu legislația Uniunii Europene

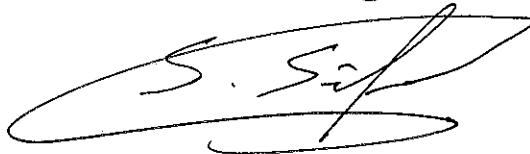

Prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene, mai mult, acesta se circumscrie principiilor și valorilor promovate de Uniunea Europeană.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

Deputați în Parlament

Secția Litvivenko

Don Peneis

